

Természetismeret javítóvizsga témakörei 2025

A tudomány módszerei

- megfigyelés és kísérlet

Tájékozódás térben és időben

- Föld alakja, mozgásai és következményük, időszámítás
- égtájak, napóra, földrajzi fókálózat, GPS
- háromszögelés módszere

Lendületbe jövünk, azaz többet ésszel és erővel!

- sebesség és gyorsulás
- tömeg, tömegvonzás, súly, súlytalanság
- tömeg és súly megkülönböztetése
- Newton-törvények

Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei

- időjárás és éghajlat elemei, csapadékképződés, halmazállapot-változások
- Celsius-skála alappontjai, az olvadáspont, forráspont
- vizeink fontossága, felhasználása, védelme
- úszás, lebegés, elmerülés Arkhimédész törvénye, hidraulikus emelő elve, Pascal-törvény

Mechanikai energia

- munka és energia, teljesítmény, hatások

Az „embergép”: mozgás, légzés, élettana és anatómiája

- csontok, izmok feladata, működése
- légzés és keringés és e szervrendszerek betegségei
- véralvadás, vérzés és vérzéscsillapítás

Formák és arányok a természetben.

- elemek és vegyületek, kristályrácsok
- szervetlen és szerves molekulák
- oldat, oldószer

Elektromosság, mágnesesség

- elektromos töltés, elektromos tér
- mágneses pólusok, mágneses tér
- elektromosság és mágnesesség a mindennapokban

Energianyerés az élővilágban

- ragadozók, növényevők, mindenevők, élősködők, lebontók, fotoszintetizálók
- táplálkozás, emésztés, kiválasztás
- a vér szerepe
- egészséges táplálkozás, túltápláltság, hiánybetegségek és az alkohol

Atomi aktivitás

- elektronburok, atommag szerkezete
- atomenergia felhasználása
- a Nap energiatermelése, hatása a földi életre

A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés

- idegrendszer és hormonrendszer működése
- érzékszervek
- fájdalom, fájdalomcsillapítás
- immunitás és védőoltások
- stressz és egészség
- tanulás, társas kapcsolatok, kommunikáció

Mi a fény?

- a fényvisszaverődés, fénytörés jelensége, fényelhajlás

- színek, fénysebesség

Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai

- öröklött és „szerzett” tulajdonságok
- gén, mutációk és okaik, betegségek szűrése
- hímivarsejt és a petesejt jellemzői
- női nemi ciklus szakaszai, megtermékenyítés, családtervezés
- az egyedfejlődés szakaszai

Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció, az ember társas viselkedése

- galaxis, csillagok, csillagképek, Naprendszer szerkezete, tagjai
- csillag, bolygó, üstökös és meteor megkülönböztetése
- a Föld felszínének története, az evolúció
- az ember társas viselkedése

Az evolúció színpada és szereplői

- az élőlények együttélése, függése egymástól
- az ember hatása a földi élővilágra a történelem során

A vizsga egy 45 perces feladatlap megírásából és szóbeli kérdések megválaszolásából áll.

Források:

- órai jegyzetek
- Szakképző iskolai közismereti tankönyvek 9. és 10. évfolyam Természetismeret című részei